



PRZEGLĄD WYDARZEŃ

Wtorek, 17 stycznia 2023 nr 11/2023

BRIEF LEWICA

Inflacja bazowa w Polsce znowu w górę. Tak wysoka jeszcze nie była

Inflacja bazowa wyniosła w grudniu w Polsce 11,5 proc. rok do roku - podała w poniedziałek Narodowy Bank Polski. To kolejny wzrost tego wskaźnika - w listopadzie wyniósł 11,4 proc.

Podwyżki dopiero przed nami. Blisko 60 proc. firm planuje podnieść ceny

Blisko 60 proc. firm, głównie mikroprzedsiębiorstw, planuje podnieść ceny w najbliższych miesiącach - wynika z badania "Zakupy firmowe". Deklarują tak najczęściej przedsiębiorstwa z branży handel i usługi.

Komentarz Lewicy:

Wysoki i rosnący odczyt świadczy o tym, że wzrost cen w naszym kraju jest coraz bardziej powszechny i rozlewa się szeroko na różne produkty i usługi. Wzrost cen nie zahamował w grudniu, ale wciąż pędził.

Inflacja bazowa to ta, z której wyłączone są ceny cen żywności, energii i paliw. Odrąbiony sukces spadku inflacji pod szybkim odczycie GUS to w rzeczywistości był spadek cen paliw i opału. Korepetycje, fryzjer, itd. to wszystko drożeje. A to nie koniec ponieważ firmy zapowiadają dalsze podnoszenie cen. Przed nami podwyżki wynikające ze wzrostu podatków. Inflację napędzać będą również noworoczne podwyżki cen podyktowane rosnącymi kosztami prowadzenia działalności.

Dane te oznaczają też to, iż wysoka inflacja pozostanie z nami na dłużej. Bez kolejnych szoków zewnętrznych, inflacja spadnie do poziomu 7-10 procent, ale będzie uporczywa i trwała.

Oznacza to dalszy spadek realnych płac. Czyli jeżeli nie otrzymujemy podwyżki lub też jest ona poniżej poziomu inflacji to znaczy, iż zarabiamy coraz mniej. W tej chwili należy temu przeciwdziałać.

Średnia płaca w Polsce w firmach zatrudniających >9 osób wzrosła o 13,9% rok do roku. To oznacza, że w obliczu ponad 17-procentowej inflacji, realne płace skurczyły się w porównaniu do listopada ubiegłego roku o ponad 3%.

Nominalne wynagrodzenia w przemyśle w zasadzie nie zmieniły się od marca. W budżetówce wynagrodzenia realne spadły, a ceny w tym samym czasie wzrosły. Ludzie pracy coraz mocniej odczuwają obecny kryzys. Lewica domaga się 20-procentowej podwyżki dla sfery budżetowej oraz zwiększenia płacy minimalnej, która do 2030 r. powinna osiągnąć poziom 60% średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

To rząd może zrobić w tej sytuacji to np. anulować podwyżki cen biletów kolejowych, ponieważ droższe przejazdy koleją to duży cios w domowe budżety. Spadek inflacji w Europie pokazuje, iż walkę ze wzrostem cen nie prowadzi się wyłącznie przez stopy procentowe. Prezydent Joe Biden przez wiele miesięcy sprzedawał na rynku ropę z rezerw strategicznych Stanów Zjednoczonych. Hiszpania czy Niemcy inwestują w transport zbiorowy i tym samym obniżają w popyt na paliwa. W tym samym czasie w Polsce PKP drastycznie podnosi ceny na połączenia kolejowe, a Orlen manipuluje cenami paliw.

Polska gospodarka korzysta na tworzonych na nowo łańcuchach dostaw, wojna i droższy fracht zwiększyły naszą atrakcyjność, kosztem przede wszystkim Azji. Jednakże bez pieniędzy z Unii Europejskiej nasz kraj czeka recesja. Od dawna mówimy, iż źródłem taniego kapitału są pieniądze z KPO dla Polski, ale obecnie w związku z decyzjami politycznymi kierownictwa PiS są one niedostępne. Inwestycje firm krajowych lub tych, które już w Polsce działają wskazują, iż inwestują one nie w produkcję, ale w poprawę efektywności energetycznej.

Dużo zależy od tego jak wielki dołek będzie miał miejsce w Zachodniej Europie, gdzie są nasze kluczowe rynki eksportowe, a także gdzie jesteśmy częścią łańcucha dostaw. Bez KPO osiągnięcie jakiegokolwiek wzrostu gospodarczego będzie sukcesem, ale to również będzie w dużej mierze dzięki temu, iż jesteśmy częścią wspólnego rynku Unii Europejskiej.

Lewica mówi jasno: bez inwestycji w odnawialne źródła energii, odblokowania środków z KPO oraz oszczędności w zużyciu energii – nie uda się w Polsce ograniczyć inflacji, ochronić najstabszych oraz utrzymać wzrost gospodarczy.

Bon AGD

Oszczędność energii to najszybszy i najtańszy sposób rozwiązania obecnego kryzysu. Temu służy bon na zakup energooszczędnych urządzeń AGD w wysokości 2500 zł. Tak, by każdy kogo na to nie stać, mógł kupić energooszczędną lodówkę lub inny sprzęt. Bon działałby na podobnej zasadzie jak bon turystyczny. Można by go było wykorzystać jako płatność w sklepach AGD przy jednoczesnym oddaniu starego sprzętu.

Program Lewicy objąłby około 7 mln osób, których dziś nie stać na kupno nowej pralki czy lodówki. Dodatkowo to rozwiązanie pomoże utrzymać wzrost gospodarczy, poprzez wzrost popytu na sprzęt AGD. Koszt takiego programu to 6 mld zł.

Odblokować środki z KPO

41,7% środków z KPO ma pójść na inwestycje w odnawialne źródła energii. Im mniej energii z paliw kopalnych tym większa niezależność Polski od spekulacji na rynku energii oraz od surowców z Rosji. Pieniądze z tego funduszu to min. inwestycje w OZE, ocieplanie domów, remonty sieci przesyłowych, wymiana źródeł ogrzewania w szkołach. Bez środków z KPO transformacja energetyczna Polski wydłuży się o lata i będzie o wiele droższa z powodu wysokich kosztów pozyskania kapitału.

Inwestycje w transport zbiorowy

Inwestycje w transport zbiorowy to nie tylko walka z inflacją i wykluczeniem komunikacyjnym, ale również ograniczenie popytu na paliwa. Im więcej osób będzie podróżować pociągiem czy też autobusem, tym mniej będzie podróżować samochodami. Środki na ten cel znajdują się KPO i innych funduszach unijnych. Środki krajowe to Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych, który powinien zostać zreformowany.

Domagamy się uchwalenia ustawy 10H

W 2021 r. złożyliśmy projekt ustawy dotyczący odblokowania energetyki wiatrowej na lądzie, został on skierowany do komisji, ale pan przewodniczący Suski cały czas wstrzymuje ten projekt.

100 procent środków ze sprzedaży uprawnień do emisji CO2 przeznaczyć na inwestycje w odnawialne źródła energii

Konsumenci płacą za opieszałość rządu, Lewica od 2019 r. postulowała zamknięcie polskiego rynku dla rosyjskiego węgla. Gdyby PiS już 3 lata temu potraktowałby ten problem poważnie, to dziś byłibyśmy w zupełnie innym miejscu. Po pierwsze bardziej niezależni od Rosji, pod drugie z mniejszym szokiem podaźowym oraz z większymi możliwościami pozyskiwania surowca z innych źródeł oraz większym potencjałem pozyskiwania energii z OZE. PiS przejadł miliardy złotych, jakie rząd otrzymał ze sprzedaży praw do emisji CO2 czyli ETS i zamiast inwestować je w odnawialne źródła energii zablokował energetykę wiatrową, wstrzymał rozwój fotowoltaiki – a teraz, aby przykryć własną nieudolność domaga się obniżki cen ETS. W latach 2013- 2021 na sprzedaży uprawnień do emisji CO2 na aukcjach Polska zarobiła blisko 60 mld zł z czego do budżetu trafiło ponad 51 mld zł – to dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Gdyby rząd nie blokował OZE dziś pozycja Polski byłaby zupełnie inna. Od 2015 r. Polska oraz kontrolowane przez państwo spółki energetyczne odmówiły przyłączeń z odnawialnych źródeł energii na poziomie 30 gigawatów. Cała moc obecnie pracujących instalacji to jest ponad 50 gigawatów. Gdyby chociaż pracowało 15 z tych 30 gigawatów, to dziś w Polsce nie mielibyśmy kłopotów z węglem, nie mierzylibyśmy się z kryzysem energetycznym oraz gigantycznymi cenami energii.

ETS-y stały się przedmiotem spekulacji. Miała skorzystać Ziemia, korzysta kapitał spekulacyjny. Ten system trzeba zmienić! Trzeba zakazać handlu certyfikatami przez instytucje finansowe. Mamy chronić planetę, a nie kieszenie bankierów!

UNIA EUROPEJSKA

UE kontra rosyjski gaz. Które państwa najbardziej ograniczyły zużycie błękitnego paliwa?

Na początku wojny w Ukrainie kraje UE postanowiły odciąć się od rosyjskiego gazu. Podjęto wówczas decyzję, że w okresie od sierpnia 2022 roku do marca 2023 roku jego zużycie będzie ograniczone o 15 proc. w porównaniu ze średnią z ostatnich pięciu lat.

Źródło: Forsal

Suwerenność UE rodem ze Szwecji. Kiruna nadzieją na zieloną i kosmiczną rewolucję w Unii

Położona za kręgiem polarnym Kiruna wyrasta na przyczółek suwerenności europejskiej.

Źródło: rp.pl

Bieda i bogactwo w UE. Jak na tle Europy wypadają dochody Polaków?

W Polsce mediana dochodu do dyspozycji ukształtowała się na poziomie 13 866 PPS, co plasuje nas na 10. pozycji od końca, między Estonią, a Czechami. Jeśli dochód wyrazimy w euro, pozycja Polski zmienia się na gorsze - spadamy wówczas na 5. pozycję od końca. Według Eurostatu w 2021 r. mediana dochodu do dyspozycji w Polsce była na poziomie 8295 EUR.

Źródło: Forsal

KRAJ

Brat gen. Jarosława Szymczyka podejrzany ws. karuzeli vatowskiej. Łukasz Sz. uniknął aresztu

Brat szefa KGP Jarosława Szymczyka, 49-letni Łukasz Sz., według prokuratury, jest członkiem grupy przestępczej, która wyłudziła kilkadziesiąt milionów złotych przy pomocy tzw. karuzeli vatowskiej. Mężczyzna nie trafił do aresztu, co według informatora "Gazety Wyborczej" świadczy o roztoczeniu nad nim parasola ochronnego. Śledczy zaprzeczają i tłumaczą, co jest powodem braku aresztu.

Źródło: Polsat News

Finansowy dramat spółdzielców. Rząd oszukał miliony Polaków, rachunki wystrzeliły w kosmos

W wielu spółdzielniach mieszkaniowych czynsze wzrosły o kilkadziesiąt proc., a ludziom niemającym pieniędzy na opłaty zaczynają grozić eksmisje. Tymczasem rządzący okłamali nas, że wzrost opłat za ciepło nie przekroczy 42 proc. Jest dużo, dużo więcej.

Źródło: wp.pl

Elitarna radna PiS znów "pozdrowia" z pola golfowego. "Proszę się nie udławić"

Małgorzata Jacyna-Witt, która w lipcu została ukarana przez Jarosława Kaczyńskiego za przechwałki, że "jest elitą", ponownie o sobie przypomniała. Tym razem wdała się w potyczkę słowną z publicystką Kataryną, której na koniec przesłała "pozdrowienia" z pola golfowego na Fuerteventurze. "Tylko proszę nie udławić się kafffką" – dodała. W kolejnych wpisach stwierdziła, że nie boi się kary od prezesa PiS, bo on "nie krzyczy, tylko zawiesza".

Źródło: Natemat

Nowe wytyczne na czas wojny. Rząd pracuje nad ściśle tajną dyrektywą obronną

Wojna w Ukrainie wymusiła na rządzących przyspieszenie prac nad Polityczno-Strategiczną Dyrektywą Obronną, czyli ściśle tajnym dokumentem, który określa zadania struktur państwa na czas zagrożenia i wojny. Ostatni taki dokument został wydany przez prezydenta Andrzeja Dudę jeszcze w 2018 r. W obliczu wojny w Ukrainie jest on już mocno nieaktualny, lecz prace nad nowym — twierdzą rozmówcy Onetu — są spóźnione.

Źródło: Onet.pl

Składka zdrowotna zmieniła się w podatek. Mamy jeden z najbardziej niesprawiedliwych systemów globu

Rekordzista Polski, współwłaściciel dużej firmy technologicznej, płaci obowiązkową składkę zdrowotną na NFZ w wysokości ponad 100 tysięcy złotych MIESIĘCZNIE. Składka zatrudnionego przezeń specjalisty wynosi ponad 2000 zł miesięcznie, początkującego informatyka - 750 zł, a portiera – 320 zł.

Źródło: Forsal

Orlen może spodziewać się pozwów za zawyżanie cen. Ta decyzja będzie kluczowa

Po tym, jak media obiegała informacja, że Orlen mógł zawyżyć ceny paliwa, UOKiK wszczął postępowanie w tej sprawie, a wiele spółek zapowiedziało, że będzie domagać się odszkodowań. "Dziennik Gazeta Prawna" pisze, że o takie odszkodowanie może walczyć każdy obywatel, ale nie każdemu się to opłaci. Istotna dla takich spraw będzie decyzja prezesa UOKiK. To — zdaniem "DGP" — będzie test jego niezależności.

Źródło: Onet.pl

Spełniają się obawy klientów. Problemy z nowym finansowaniem po skorzystaniu z wakacji kredytowych

Z wakacji kredytowych wprowadzonych ustawą latem 2022 r. i pozwalających na zwieszenie płatności łącznie ośmiu rat w latach 2022 i 2023 skorzystało już 1,8 mln klientów polskich banków. Rozwiązanie to ma ulżyć osobom borykającym się ze wzrostem rat hipotek wskutek wysokich stóp procentowych. Jednak samo skorzystanie z niego nie powinno obarczać kredytobiorców negatywnymi konsekwencjami. Chodzi głównie o możliwość zaciągania kolejnych kredytów.

Źródło: Businessinsider

Puchar Świata w Zakopanem. Kibice wygwizdali Czarnka, spiker zaczepił Dudę

Podczas Pucharu Świata w skokach narciarskich w Zakopanem nie zabrakło politycznych akcentów. W pewnym momencie spiker zwrócił się bezpośrednio do prezydenta Andrzeja Dudy, żartując na temat cen benzyny. Uwagę kibiców zwrócił także Przemysław Czarnek. Minister edukacji został przez nich wygwizdany.

Źródło: Onet.pl

Kolejna "ustawa bezkarnościowa". Mówią o niej "lex Lotos", "lex Obajtek"

Przed zamknięciem transakcji sprzedaży Lotosu PiS zmienił prawo tak, by członkowie władz spółek nie ponosili odpowiedzialności za błędne decyzje. Autorami zmian byli członkowie rady nadzorczej Orlenu. W środowisku prawniczym mówi się o tej zmianie "lex Lotos", "lex Obajtek" albo "bezkarność 2.0".

Źródło: Wyborcza.pl

Mieszkania już taniej. Najmocniej spadały ceny dużych lokali

Nawet o 6–8 proc., i to zaledwie w ciągu kwartału, spadły ceny dużych lokali. Polacy przenoszą się na rynek najmu. A rząd grozi przyspieszeniem prac nad opodatkowaniem hurtowych zakupów lokali.

Źródło: rp.pl

ZAGRANICA

Niemcy. Bundeswehra rozpoczyna relokację patriotów do Polski

Bundeswehra rozpoczyna relokację systemu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej Patriot do Polski - przekazała w poniedziałek agencja dpa. Jeszcze tego samego dnia z bazy w Bad Suelze (Meklemburgia-Pomorze Przednie - red.) powinni wyruszyć pierwsi żołnierze.

Źródło: Polsat News

Rosyjska demonstracja siły. Rozmieścili kluczowy element nuklearnej triady

Rosyjskie ministerstwo obrony poinformowało o rozmieszczeniu na trasach patrolowych systemów rakietowych Jars. Jednostki, uzbrojone w pociski balistyczne Topol-M, które są w stanie trafić w cele o zasięgu do 11 tys. km, opuściły miejsca rozmieszczenia w obwodzie twerskim i wyruszyły w teren na odległość do 100 km — podała agencja Interfax, cytując służby prasowe rosyjskiego ministerstwa obrony.

Źródło: Onet.pl

Fatalne wieści dla Putina. Gaz nie był tak tani od 2021 r.

Ceny gazu na holenderskim rynku TTF spadły do poziomu najniższego od września 2021 r. Za jedną megawatogodzinę trzeba było zapłacić mniej niż 60 euro. Trendowi spadkowemu nie przeszkadza ani ochłodzenie, ani ostrzeżenie przed powrotem zimy w Europie.

Źródło: Businessinsider

Przeprowadzili symulację ataku Chin na Tajwan. Oto jakie mogą być skutki

Chińska inwazja na Tajwan zakończyłaby się porażką... Chin. Olbrzymie koszty militarne poniósłby jednak także Tajwan oraz USA i Japonia – wynika z symulacji przeprowadzonej przez amerykański think tank CSIS. Sama gospodarcza blokada wyspy miałaby olbrzymie skutki dla światowej gospodarki. Oto co by się stało.

Źródło: Money.pl

Niemiecka minister obrony Christine Lambrecht podała się do dymisji

Minister obrony Christine Lambrecht podała się do dymisji, o czym poinformowała kanclerza Olafa Scholza – informuje w poniedziałek dpa, powołując się na oświadczenie Ministerstwa Obrony.

Źródło: Forsal